

SPEYBROUCK, Jos (Kortrijk 10 januari 1891 – Kortrijk 23 augustus 1956).

Studeerde aan het Sint-Lucasinstituut te Gent waar hij in 1911 laureaat werd met het drieluik *De verheerlijking van Vlaanderen. Herfst, lente, zomer*. Deze titel kondigt reeds zijn artistiek levensprogramma aan. Wat **Joe English** betekende voor de **Frontbeweging**, was Speybrouck voor het Vlaams bewustzijn na de Eerste Wereldoorlog. Nog tijdens zijn stu-

Tekenaar Jozef Speybrouck maakte in een zwierige art-nouveau-stijl het Vlaams-nationalisme op didactische manier voor een breed publiek toegankelijk. (ADV N)

dententijd ontwierp hij prentkaarten geïnspireerd op *Gudrun* van Albrecht Rodenbach. Het was het begin van een lange reeks. Zijn pamfletstijl vond bijval in studentenbladen zoals *De Blauwvoet* (1920-1941) van het Algemeen Katholiek Vlaamsch Studentenverbond. De almanakken van het Noordstar-Boerhaavefonds uit 1931-1936 werden onder brede bevolkingslagen verspreid. Speybrouck heeft zich nooit politiek geëngageerd in de V.B, maar propageerde Vlaams zelfbewustzijn, respect en fierheid voor eigen taal en cultuur. Bewogen door Rodenbach en Wies Moens en in een zwierige art-nouveau-stijl maakte hij het Vlaams-nationalisme op een didactische manier voor het breed publiek toegankelijk. Vanuit deze visie ijverde hij voor de vernederlandsing van de Kortrijkse meisjesschool O.-L.-V.-van Bijstand en de oprichting van het Kortrijkse O.-L.-V.-van Vlaanderenlyceum.

Speybrouck gaf bij de drukkerij Lannoo gebedsprentjes uit. Ook de abdijen van Loppem en Averbode werden belangrijke opdrachtgevers voor zijn rustige, symbolische, religieuze grafiek. Speybrouck was tevens ontwerper van kostuums en praalwagens voor stoeten: de Vredestoet in Roeselare (1945), de Guldensporenstoet in Kortrijk (1952) en de Godelievestoet in Gistel (1954).

LITERATUUR: H. Brutin en B. Verriest, *Jos Speybrouck 1891-1956*, 1991; – H. Aertgeerts en B. Verriest, *Het grafisch werk van Jos Speybrouck, catalogus*, 1991.

ILLUSTRATIE(S), zie: blauwvoet, Fransmannen, onderwijs (hoger: Gent), Storm/De Storm, vrouw.

LIEVEN DEFOUR